

Doc. PhDr. Ivan Seidl, CSc.*** 1. 4. 1947 – † 15. 2. 2000**

Docent Ivan Seidl patří ke generačním osobnostem české romanistiky a italianistiky. Takřka celá jeho životní dráha se pojila k brněnské filozofické fakultě. Sem přichází roku 1965 studovat, zde absolvuje obor francouzština–čeština (1971), rozšířený později o italštinu (1977), zde získává titul PhDr. (1972) a sem se vrací po ročním působení na gymnáziu v Bučovicích jako asistent (1972), odborný asistent (1975) a docent (1987). Roku 1990 se stává vedoucím Ústavu románských jazyků a literatur, od 1. 1. 1997 je proděkanem filozofické fakulty pro vědu a výzkum, od 1. 11. 1998 děkanem – až do své náhlé a nečekané smrti. Tolik jeho *cursus honorum*.

Tvůrčí potenciál, rozsáhlé vědomosti, cit pro jazyk a kulturu rozvinul Ivan Seidl ve své vědecké a překladatelské činnosti. Byl žákem skvělých romanistů a bohemistů: profesorů Nováka, Ducháčka, Ohnesorga, Fryčera, Pačesové, Kopeckého, Jeřábka, Suchomela, docenta Rosendorfského, doktora Ondráčka. Jako stipendista elitní pařížské École Normale Supérieure se Ivan Seidl ocitl v letech 1968–1970 v samém středu světového intelektuálního dění a tento vklad pak rozvinul při dalších dlouhodobých i krátkodobých zahraničních pobytech na univerzitě v Římě a Bruselu. K vědecké práci beze zbytku využil i možnosti, jež mu poskytlo působení na univerzitách v Aix-en-Provence a v Benátkách, kde pracoval jako lektor českého jazyka. Výhodiskem literárněvědné práce Ivana Seidla byla literatura francouzská. Jeho disertační práce (PhDr.) *L'analyse des techniques romanesques chez Jean-Paul Sartre* (1972) a některé další studie (*Aspects de l'espace dans le roman français moderne*, 1974) se zaměřovaly na teorii prózy a naratologii. Od problematiky francouzské

přešel postupně Ivan Seidl ke svému nejvlastnějšímu zájmu – k italské literatuře. Také zde aplikuje zpočátku naratologický přístup (*Appunti su artifici narrativi ne Gli indifferenti di Alberto Moravia*, 1980; *Aspetti della narrazione in terza persona in alcuni romanzi contemporanei italiani*, 1983; *K žánrové charakteristice italské válečné prózy*, 1987). Od devadesátých let dvacátého století tvořil spolu s Jiřím Pelánem a Františkem Hruškou trojici hlavních postav české a slovenské italianistiky.

K akurátnosti naratologické analýzy přistupuje pohled literárně historický, který Ivan Seidl nejprve uplatňuje u moderní italské prózy: jeho kandidátská práce *Obraz druhé světové války v soudobé italské umělecké próze* (1983) upoutala šíří záběru i argumentací. Seidlův zájem se potom obrací k období, které si zvláště oblíbil, k italské renesanci a humanismu (*Osservazioni sulle vocazioni classicistiche della letteratura italiana*, 1992; *Genesi e affermazione dei generi letterari in Italia nel periodo tra l'Umanismo e il Manierismo*, 1995), ale také k vazbám mezi prostředím italským a českým, neboť právě na tomto poli se mohl Ivan Seidl plně projevit jako romanista i bohemista zároveň a zúročit svůj široký rozhled, schopnost analýzy i syntézy. Nejvýznačnější prací Ivana Seidla je beze sporu jeho spis habilitační *Jaroslav Vrchlický a Emilio Teza v kontextu česko-italských vztahů* (1988), ale problematice česko-italských vztahů je věnována celá řada dílčích studií (*Osservazioni sulla fortuna della Gerusalemme liberata di Tasso in Boemia e in Moravia*, 1986; *La letteratura italiana in Boemia e in Moravia dal 1945 al 1985*, 1987; *Appunti sugli influssi letterari in Boemia e in Moravia nei secoli XIII–XV*, 1991; *Premesse per lo studio della*

*fortuna petrarchesca in ambiente centroeu-
ropeo*, 1995; *Petrarchismo, generi letterari
in epoca moderna e letteratura centroeu-
ropea [boema]*, 1998). Otázku kulturních
vazeb přenesl Ivan Seidl i na problematiku
italskou. Zejména v poslední době se začal
soustavně zabývat Sardinii a její literaturou
(*Mondo sardo, irremediabilmente amaro.
Alcune riflessioni su „Procedura“ di Salva-
tore Manuzzu*, 1998).

Vytříbený jazykový cit Ivana Seidla se
brzy projevil v jeho překladatelské práci, kte-
rou bezpochyby miloval a vážil si jí. Každý
student snad četl v Seidlově překladu knihu

Umberta Eca *Jak napsat diplomovou práci*
(1997). Ten největší a nejobtížnější překlad
svého života – Magrisův *Habsburský mýtus
v rakouské literatuře* – však již Ivan Seidl
nedokončil. Dílo dopracoval Jiří Pelán.

Pedagogická, odborná a překladatelská
činnost Ivana Seidla byla oceněna italskou
stranou: v březnu 1999 převzal Ivan Sei-
dl z rukou italského velvyslance Maurizia
Morena rytířský řád za Zasluby o Italskou
republiku.

Letos by se docent Ivan Seidl do-
žil sedmdesáti let.

Petr Kyloušek

Jarní vzpomínka na archeoložku Janu Vignatiovou

Dne 24. dubna 2017 si připomeneme
nedožitě 80. narozeniny PhDr. Jany Vigna-
tiové, CSc.

Pojďme si opět aspoň na chvíli zavzpomínat na tuto jedinečnou ženu.

Narodila se 24. 4. 1937 v Ostravě do
rodiny významného lékaře a válečného
hrdiny Jana Vignatiho, vyrůstala však na
moravském Slovácku, kde její otec působil
jako primář patologie v Zemské nemocnici
v Uherském Hradišti. Její dětství i léta do-
spívání bezesporu ovlivnila tragická ztráta
otce, který byl popraven nacisty za svoji ak-
tivní účast v odbojové činnosti v organizaci
Obrana národa (26. 8. 1942 v Berlíně-Plöt-
zenze). Svou úctu k otci a hrdost na jeho
mravní postoj v časech bezpráví projevila
dr. Vignatiová i tím, že ač byla provdána za
profesora filozofie Jiřího Cetla, ponechala
si své dívčí příjmení. V roce 1955 ukončila
studium na místním gymnáziu a rozhodla
se pokračovat ve vzdělávání na filozofické
fakultě brněnské univerzity v oboru ná-
rodopis. V roce 1960 na etnografii obhá-
jila diplomovou práci: *Lidová kultura na
Zlínsku. Národopisný obraz obcí Kašava*

a Držková. Po absolutoriu nastoupila ve
funkci dokumentátorky na tehdejší Katedru
prehistorie FF UJEP (dnešní Ústav archeo-
logie a muzeologie FF MU). Archeologie
ji učarovala natolik, že se rozhodla stát se
profesionálkou i v tomto historickém obo-
ru. V roce 1967 ukončila archeologická
studia obhájením diplomové práce: *Vývoj
archeologického bádání v Čechách a na
Moravě do počátku 20. století*. Její pod-
statná část byla v roce 1975 publikovaná
jako studie v časopise Zprávy ČSSA pod
názvem *Přehled vývoje archeologického
bádání na Moravě do začátku XX. století*.

Postupně na katedře prehistorie pře-
cházela od technického zařazení k odborné
archeologické práci i k vedení seminářů
a přednášek. Spolupracovala s Františkem
Kalouskem a později s Bořivojem Dostá-
lem na dlouhodobém badatelském výzku-
mu raně středověké sídelní aglomerace
Břeclav–Pohansko. V roce 1971 se stala
odbornou asistentkou a rok na to obhájila
svou dizertační práci na téma: *Specializo-
vaná výroba na velkomoravských sídlis-
tích*. Během pedagogické praxe navazovala